

BULLETIN 2/2007



UMĚLECKO HISTORICKÁ SPOLEČNOST V ČESKÝCH ZEMÍCH / CZECH ASSOCIATION OF ART HISTORIANS

Kruh bludný nebo dynamický?

Úvodník se týká obsahu tohoto čísla Bulletinu a s ním i některých momentů existence a působení naší profesní organizace. Kromě recenzí řady odborných zasedání zde otiskujeme několik příspěvků z úspěšného kolokvia k problematice jičínské Valdštejnské loggie a zahrady, které UHS inspirovala a spolupořádala jako svou hlavní letošní odbornou akci. Potěšující je také informace o nadcházejícím vydání sborníku z loňského sjezdu historiků umění. Také při valné hromadě UHS, k níž je tu otištěna zpráva, proběhla zajímavá odborná rozprava nad kauzou Víla Tugendhat.

S lítostí však konstatujeme, že pro nízkou účast našich členů nebyla letošní valná hromada – poprvé za celou existenci UHS – usnášeníschopná. Počet členů totiž roste, aniž by se s tím úměrně zvyšoval počet těch, kdo uznávají za svou prioritu se výročního setkání zúčastnit. A protože finanční náklady na působení UHS rostou se zvyšováním cen, tyto náklady už není dlouhodobě sto uhradit ani vyšší příjem od rostoucího počtu členů UHS (za stávajícího členského příspěvku), ani každoroční dotace získávaná od Rady vědeckých společností, jejímž je UHS členem. Bylo by možné například omezovat vydávání tohoto Bulletinu či odborné akce včetně sjezdů historiků umění, jejichž pořádání na sebe UHS před čtyřmi lety převzala, ale to by sotva zvýšilo reputaci naší profesní organizace navenek a přitažlivost pro jejího člena. A to je součástí kruhu, v němž tkví existence naše profesní organizace. Aby se tento kruh stal dynamickým, musí být otevřený... musí být „spirálou“.

Výbor UHS už delší dobu hledá rozmanité cesty, jak vyjít z bludného kruhu trápícího i podobná další občanská sdružení. Nevyhnutelným krokem je zřejmě i mírné zvýšení dosavadního, po řadu let stagnujícího členského pří-

Z OBSAHU TOHOTO ČÍSLA

Letošní výroční setkání UHS

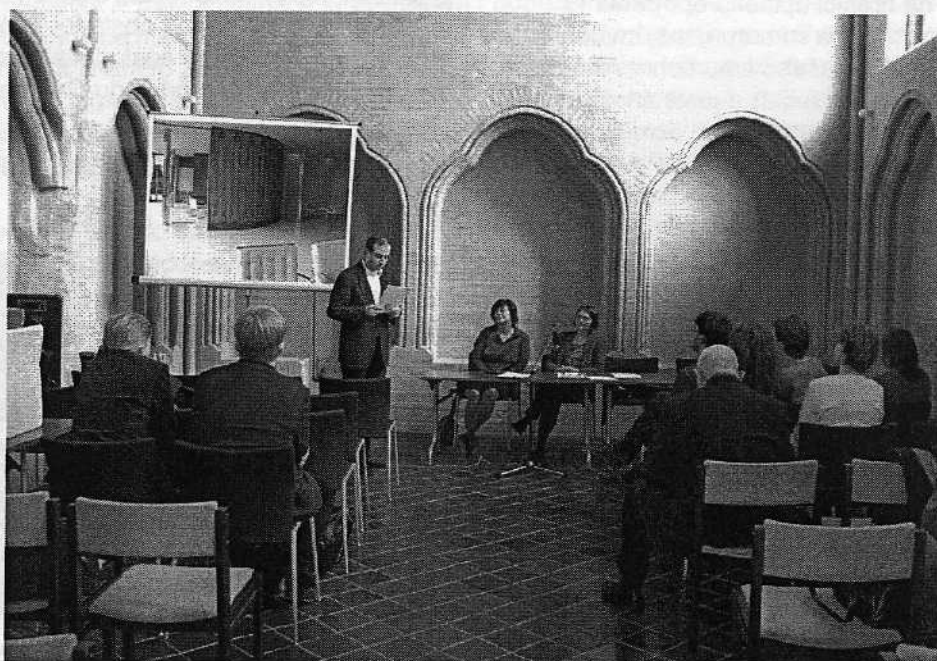
Valdštejnská loggia a zahrada ve Valdčicích u Jičína

Na okraj Courbetova obrazu Ateliér

„Barokní žeň“ roku 2007

Uskutečněná a chystaná odborná setkání

Personalia



Záznam z Valné hromady Uměleckohistorické společnosti v českých zemích

Výroční setkání členů UHS se konalo dne 30. 3. 2007 v Muzeu města Brna. Předsedkyně UHS Marie Klimešová seznámila přítomné se Zprávou o činnosti UHS, která zahrnovala mj. informace o: 2. sjezdu historiků umění ze září loňského roku, plánovaném odborném setkání k současnému využití sakrálních památek, nominaci členů UHS do různých komisí, komunikaci s Ministerstvem kultury ČR a na téma správy čsl. pavilonu v Benátkách.

Dalším plánovaným bodem programu bylo projednání návrhu na zvýšení členských příspěvků z 250,- na 300,- u normálních členů a ze 100,- na 150,- u studentů a seniorů. Vzhledem k velmi nízké účasti členů nebylo možno o tomto návrhu změny stanov UHS hlasovat, valná hromada nebyla usnášeníschopná.

Účastníci valné hromady dále vyslechli zprávu revizní komise od Mileny Bartlové o stavu a způsobu hospodaření. Kromě některých doporučení bylo sděleno, že ve shodě se změnou příslušného zákona bude nadále účetnictví profesionální firma, která již byla vybrána, za úhradu sledovat.

Na valné hromadě byl přečten dopis jménem UHS odeslaný p. Kněžínkovi (Magistrát hl. města Prahy) jako reakce na jeho televizní vystoupení s hanlivým

spěvku. Tento krok však letos nebylo možno uskutečnit právě kvůli tomu, že valná hromada nebyla usnášeníschopná...

Účast na valných hromadách signalizuje míru profesního vědomí a soudržnosti. Nemluvě o tom, že dává každému z členů možnost spolurozhodovat o další existenci UHS a směru jejího vývoje. A to je tím aktuálnější, že naše jarní shromáždění bude mj. volit nový výbor UHS. Z tohoto výboru letos postupně odešli z různých osobních důvodů čtyři jeho dosavadní členové a řada ze zbývajících už nebude ochotna znovu kandidovat. Je proto už nyní zapotřebí návrhů z řad členů na sestavu výboru UHS pro nadcházející období. (Není třeba dodávat, že i někteří z týmu tohoto Bulletinu – zejména „dělesloužící“ včetně mne – se nyní ocitají na hranici úplného opotřebení.)

Suma summarum: už jiné účtyhodné spolky našeho typu ochromil nedostatek (prostředků a ještě častěji) dobrovolné aktivity širšího okruhu jejich členů. Bude dobře, pokud si toto všichni uvědomíme.

Roman Prahl

ODBORNÁ SETKÁNÍ

Slezsko – země Koruny české. Historie a kultura 1300–1740

Mezinárodní vědeckou konferenci v Anežském láteře 3.–5. dubna 2007 ukončila Národní galerie v Praze výstavu „Slezsko, perla v české koruně. Tři období vzájemných uměleckých vztahů“. Rozměrům a významu výstavy, na jejíž přípravě a psaní katalogu se podílel mimořádně velký počet historiků umění z Polska a Česka, odpovídal i rozsah a zastoupení českých, polských a německých specialistů na konferenci, ozdobený přítomností Thomase DaCosty Kaufmanna z Princetonu. Bohatý program v širokém časovém i tematickém záběru si vynutil rozdělení většiny jednání do paralelních sekcí. Recenze, která by měla shrnout či aspoň zmínit vše, by musela být podobně opulentní a široce koncipovaná. Podáváme zde tedy jen stručnou zprávu o celkovém významu akce, jejíž příspěvky vyjdou péčí Národní galerie v Praze ve sborníku. Ten doplní katalog a sborník statí vydané k výstavě i sborník předběžné konference konané ve Vratislavi, vydávaný tam na přelomu roku.

Historická země Slezsko nevstoupila do systému moderních národních

vyjádřením se na adresu pracovníků památkové péče. Odpověď dotyčného zahrnovala přání, aby byl jeho dopis přečten na valné hromadě. Po seznámení s jeho textem přítomní požádali výbor UHS, aby ani tento dopis nebyl ponechán bez odezvy.

V diskuzní části valné hromady přítomní členové vesměs doporučili navrhované zvýšení členských poplatků. Diskuse se rozvinula i kolem otázky, zda nadále vydávat papírovou verzi Bulletinu UHS a o úspornějších způsobech jeho kolportace s tím, že papírová verze Bulletinu bude vycházet dále.

Závěr oficiální části valné hromady byl věnován slavnostnímu předání cen UHS. Cenu Josefa Krásy (pro badatele do 40ti let) výbor UHS udělil Marii Rakušanové za koncepci výstavy a publikace „Křičte ústa! Předpoklady expresionismu“. Cenu za dlouholetý přínos oboru získal Pavel Preiss. Laudacio pronesené při udělení této i výše zmíněné ceny přinášíme na jiném místě tohoto čísla Bulletinu.

Druhá část valné hromady byla již tradičně věnována odbornému programu. Karel Ksandr připravil komplexní zprávu o situaci kolem Vily Tugendhat a pravděpodobně dalším vývoji. Šlo o plánovanou rekonstrukci vily a soudní spory architektonických týmů, které se zúčastnily soutěže na ni, okolnosti uplatnění restitučních nároků rodiny Tugendhat. Promítl také cenné dosud nepublikované fotografie z rodinného archivu, které jsou důležitým podkladem k poznání a časovému zpřesnění určitých úprav ve vile a zachycují stav vily i zahrady v konkrétních letech. Následovala diskuse za účasti ředitele Muzea města Brna Pavla Cipriana, který shrnul poslední informace na základě jednání s primátorem města Brna. Po obědě následovala prohlídka Vily Tugendhat. Členům UHS se dostalo zasvěceného průvodu Dagmar Černouškové.

Odborné setkání věnované loggii a zahradě ve Valdčích u Jičína

Dne 25. října 2007 se v budově Akademie věd na Národní třídě v Praze konalo odborné setkání pod názvem „Velká témata evropské architektury: Loggia a zahrada Albrechta z Valdštejna ve Valdčích u Jičína“. Spolu s UHS ji uspořádal Ústav dějin umění AV ČR a Městský úřad v Jičíně. Setkání mělo následující program:

- M. Klimešová (předsedkyně UHS), Úvodní slovo;
 - I. Muchka (ÚDU AV ČR), Loggia v evropské architektuře;
 - S. Dobalová (ÚDU AV ČR), Valdštejnské zahrady a jejich evropský kontext;
 - J. Hendrych (VÚKOZ Průhonice), Historický vývoj Valdštejnova Libosadu;
 - J. Beránek (NPÚ), Podoba loggie v době ukončení stavebních prací za Albrechta z Valdštejna;
 - M. Ličeníková (NPÚ), Možnosti památkové obnovy valdštejnské loggie;
 - J. Balský (MěÚ Jičín), Vývoj obnovy areálu loggie a Libosadu;
 - P. Uličný (Utrecht), Ke koncepci obnovy a dokončení areálu Valdštejnova Libosadu;
 - R. Jiránek (MěÚ Jičín), Architektonické studie na obnovu areálu;
 - J. Borský (VÚKOZ Průhonice), Prostor při vstupu do areálu v rámci studie obnovy valdčické aleje;
 - J. Gottlieb (Regionální muzeum a galerie Jičín), Programy využití valdštejnské loggie – minulé, současné, budoucí;
 - M. Mádl (ÚDU AV ČR), Neznámá valdštejnská sala terrena.
- Jak je již z programu setkání patrné, bylo jeho základním cílem seznámit se s názory a stanovisky odborníků, kteří se problematikou loggie a její obnovy zabývali a zabývají. Mimo územně příslušné pracovnice památkové péče z pardubického ústavu, která se musela omluvit z důvodu nemoci, zde hovořili městský památkář, hlavní architekt města, dále představitel jičínského muzea, který „in personam“ zastupoval i dobrovolné sdružení občanů (OS Lodžie), aktivně se zajímajících



